

Людмила Олександрівна Симоненко
(15.09.1936 – 19.09.2022)

19 вересня 2022 року відійшла у Вічність кандидат філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу лінгвістики Українського мовно-інформаційного фонду НАН України Людмила Олександрівна Симоненко. Цього дня українська наука втратила талановитого фахівця-термінолога, професійного лексикографа та термінографа.

Л. О. Симоненко (Поплавська) народилася 15 вересня 1936 р. в мальовничому селі Мироцьке Бородянського району Київської області в сім'ї Поплавського Олександра Семеновича та Поплавської (Музики) Параски Яківни. На початку Другої світової війни родина переїжджає в село Новоселиця Малинського району Житомирської області (на батьківщину матері).

Попри тяжке воєнне та повоєнне дитинство, ранню втрату батька Людмили Олександрівні вдалося здобути хорошу освіту. У 1953 р. вона успішно закінчила Іршанську середню школу.

Після закінчення школи Л. О. Симоненко стає студенткою мовно-літературного факультету Київського державного педагогічного інституту ім. М. Горького (нині — Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова).

Закінчивши у 1957 р. інститут, Л. О. Симоненко поїхала вчителювати на рідну Житомирщину. Проте сімейні обставини спонукали вже 1958 р. переїхати до Києва, де впродовж 1959–1962 рр. Людмила Олександрівна працює вихователкою дитячого садка.

Із 1962 р. розпочинається наукове життя Л. О. Симоненко. В Інституті мовознавства ім. О. О. Потебні вона починає виконувати обов'язки лаборанта відділу лексикології та лексикографії, а згодом — молодшого наукового співробітника.

У 1973 р. Людмила Олександрівна захистила кандидатську дисертацію «Мікологічна лексика української мови» під керівництвом доктора філологічних наук, професора Л. С. Паламарчука. Працювала на посаді вченого секретаря відділу лексикології та лексикографії, а з 1978 р. — старшого наукового співробітника групи наукової термінології.

Від 1991 й до 2013 р. доля вченої пов'язана з Інститутом української мови НАН України. Упродовж багатьох років вона очолювала відділ наукової термінології, а також була провідним науковим співробітником цього відділу. У 1996 р. Л. О. Симоненко започаткувала проведення щорічних наукових термінологічних

конференцій «Українська термінологія і сучасність», які об'єднали термінознавців з усіх куточків нашої країни. У 2008 р. їй присвоєно вчене звання професора.

Із 2013 р. Л. О. Симоненко продовжує наукову діяльність в Українському мовно-інформаційному фонді НАН України. Працюючи на посаді провідного наукового співробітника відділу лінгвістики, більшу частину свого часу вона присвячує опрацюванню та редагуванню термінологічної лексики в академічному 20-томному «Словнику української мови».

Доробок відомої дослідниці нараховує понад 200 наукових, навчальних, науково-довідкових, науково-популярних праць із мовознавства, головно – термінознавства. Перу Людмили Олександрівни (як автора та співавтора) належать, зокрема, такі монографічні дослідження й навчальні посібники: «Склад і структура української термінологічної лексики» (1985), «Актуальные проблемы упорядочения научной терминологии» (1987), «Формування української біологічної термінології» (1991), «Біологічна термінологія: формування та функціонування» (2006).

Невтомно трудилася Л. О. Симоненко й на ниві української лексикографії. Надзвичайно цінними є термінографічні праці вченої. За участі Людмили Олександрівни як лексикографа та редактора-лексикографа створено низку різноманітних довідників, особливе місце серед яких посідають галузеві словники. Ось їх неповний перелік: «Російсько-український словник. Будівництво» (1994), «Російсько-український словник наукової термінології. Біологія. Хімія. Медицина» (1996), «Російсько-український та українсько-російський словник зварювальної термінології» (2001), «Словник-довідник термінів судової медицини» (2001), «Українсько-російський словник наукової термінології» (2004), електронний «Українсько-російсько-англійський словник зі зварювання» (2010), «Словник української біологічної термінології» (2012), «Російсько-український/Українсько-російський словник військової справи» (2018) та ін.

Свій безцінний досвід роботи Людмила Олександрівна постійно передавала молодшому поколінню. Вона створила власну термінологічну школу, підготувавши понад двадцять науковців, багато з яких продовжують працювати в галузі термінознавства, досліджують та вносять укріплення українську термінологію.

Разом з науковою Л. О. Симоненко успішно поєднувала викладацьку діяльність. В Інституті іноземних мов (тепер — Київський національний лінгвістичний університет) викладала теорію загального мовознавства, в Уманському педагогічному університеті ім. Павла Тичини — термінознавство, у Київському ліцеї «Наукова зміна» — українську ділову мову.

Крім наукової та викладацької діяльності, Л. О. Симоненко займала високі посади та виконувала важливі обов'язки, пов'язані з її фахом: 1987–2017 рр. — учений секретар Комітету наукової термінології НАН України; 1991–2010 рр. — заступник голови Технічного комітету стандартизації науково-технічної термінології у Львові; 1993–2003 рр. — член Міжгалузевої лінгвістичної комісії при Кабінеті Міністрів України; 1999–2010 рр. — науковий керівник секції української мови, Київське територіальне відділення Малої академії наук.

Безмежно сумуємо з приводу смерті нашої колеги — професіонала своєї справи, доброзичливої, турботливої та високошановної Людини. Світла пам'ять про Людмилу Олександрівну Симоненко, порадника і вчителя, авторитетного вченого й чудового друга, назавжди залишиться в серцях і спогадах тих, кому пощастило працювати, товаришувати та спілкуватися з нею.